

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiunilor: un șir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori reținate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Nr. 234/1924 M.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș.

Preasfințitul frați Episcopi, Venerabilelor Consistore eparhiale, onorabililor deputați congresuali, tubitului cler și popor din mitropolia Noastră, dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și binecuvântarea Noastră arhierescă.

Având în vedere dispozițiile §§-ilor 151 și 152 din Statutul organic, convocăm și prin aceasta declarăm convocat congresul național-bisericesc al mitropoliei noastre în sesiune ordinară, în biserica catedrală din Sibiu, pe Marți, 14 Octombrie a. c. (după calendarul îndreptat) la ora 9 a. m., în care zi după terminarea serviciului bisericesc va urma mediat deschiderea congresului și se vor începe lucrările congresuale conform regulamentului afacerilor interne.

Dat în reședința Noastră arhiepiscop-pească-mitropolitană din Sibiu în 22 August (4 Septembrie) 1924.

Nicolae Bălan,
arhiepiscop și mitropolit.

Pe calea cea bună

(x) Conferențele preoțești ale clerului din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, cum constatăm din rapoartele ce ni se trimit, își unimesc cu nu puțină râvnă lucrarea aducătoare de mare folos spiritual atât preoției întrunite, cât și păstorilor săi.

Conferențiarul preoți au vorbit cu bucurie și la adunările recente despre lucrurile cele mai vrednice de știut și de răspândit, pe care le-au învesmântat în forme lămurite și interesante pentru ascultătorii veniți în mare număr și dornici d'a se instrui tot mai din adins.

Rămâne de văzut, la viitoarele prilejuri, dacă expunerile și propunerile desfășurate au fost în stare să trezească gânduri statonice și să le schimbe în fapte drite, — ori poate ele s'au evaporat fără deosebire urme vizibile. În conformitate cu rezultatul bun sau rău, se vor putea lua apoi măsurile cuvenite în discuțiile conferențelor (înute în același locuri, cu dările de seamă și cu rapoartele obișnuite, ca și până acum.

Cu cât vor apărea mai des, lășite pe calea presei, aceste dări de seamă preoțești, cu atât conștiințele tuturor slujitorilor altarului vor fi mai ales stăpânite de preocupări la fel. Se va putea vedea în cercuri largi: ce se face, ce ne lipsește, și ce trebuie făcut, îndreptat sau înlocuit de aici încolo. În acest chip va ieși tot mai bine la iveală rostul întrunirilor noastre preoțești la sate.

Dar, pentruca rodul lor să fie cu ade-vărat cel mai bun, activitatea în această direcție va trebui să fie sprijinită și prin alte mijloace.

Un potrivit mijloc ar fi b. o. ținerea de șezători culturale creștine, organizate în toate parohiile. Preotul va avea datoria să și adune enoriașii într-o sală potrivită, unde după tratarea unui subiect biblic, enoriașii înșiși vor face citiri de bucurie alese, care pot fi explicate și comentate de cei de față la întrunire. Ne apropiem de timpul cu serile lungi, când asemenea șezători se pot pune la cale în toată regula și forma.

Biserica noastră va lua parte, pe calea arătată, cu toate mijloacele sale la năzuințele culturale ale neamului și le va da direcția bună: morală creștină.

Preoțimea ortodoxă va fi astfel și în viitor, ceea ce a fost în trecut, adică: un factor în deplină armonie cu aspirațiile și trebuințele poporului românesc, ale cărui interese le-a slujit cu lăpădare de sine în toate împrejurările unui trecut mai mult vitreg decât priincios.

Împotriva încheerii concordatului cu Vaticanul s'ar fi rostit, cum vestesc gazetele ungu-rești, înșiși conducătorii bisericii romano-catolice din România, pentru motivul că concordatul ar fi știrbirea independenței bisericii rom.-catolice din această țară. Dacă știrea aceasta este adevărată, concordatul rămâne să fie apărut numai din partea «românească» a căpeteniilor blăjene.

FOIȘOARA

Incorporarea parohiei Rod la tractul Săliște și conferența preoțească a tractului*

Duminică în 14/27 Iulie crt. s'a ținut serbarea incorporării parohiei Rod la tractul Săliște și conferența preoțească, în comuna Rod. În conformitate cu programa serbării stabilită, la ora 7 dimineața s'au pornit la drum din Săliște spre Rod trăsura, care ducea pe p. p. protopop Dr. D. Borgia, p. p. Gheorghe Iltu și subseminatul, și căruța care ducea pe p. p. Ioan Hanzu și Ioan Manja jun.

Eră o zi frumoasă de vară plină de lumină, care avea să înalțe și mai mult serbarea ce avea să se desfășure în Rod. Trecând prin Găleș, am luat cu noi și pe p. p. I. Răuceu; iar din Tilișca plecase mai înainte p. p. Petru Iuga. P. p. Ioan Iosof a rămas la datorie, — încurând, is-

prăvind serviciul divin, avea să se prezinte și dânsul în Rod, precum s'a și făcut.

Înaintăm încet într-o liniște sfântă, pe un soare vesel și frumos, respirând un aer proaspăt și răcoros, ca și care asemenea numai în regiunile pitorești — ca și aceasta — din țara noastră mândră, se mai poate respira. Cel bătrân întineresc, cel bolnav se vindecă, petrecând în aerul acesta sănătos dător de puteri și energii nebănuite. Trecem 2 dealuri cu păduri și după 2 ore descindem în Rod.

În capul satului ce stă pe un deal cu strade resfirate în toate părțile, se înalță o poartă triumfală, decorată cu flori, în mijloc deasupra inscripția «Bine ați venit». Ne întâmpină la coborârea din trăsuri cu două steaguri naționale, comitetul parohial în frunte cu p. p. Const. Ghișe, cel comunal în frunte cu notarul Dionisie Iuga și Reuniunea meseriașilor. În frunte cu președintele ei Genie, femeile școlarii și mulțime de popor, îmbrăcați de sărbătoare în haine albe, tineretul în port curat sălăștenesc.

P. p. Const. Ghișe în numele comitetului și al întregului popor adresează șefului nostru tractual și fraților preoți un cuvânt de bună ve-

nire. Accentuează bucuria deosebită ce o simt rodienii astăzi din prilejul savârșirii actului incorporării parohiei Rod la tractul Săliște. Mulțumește p. p. protopop pentru sprijinul dat în favorul realizării acestei idei, care a preocupat demult pe fruntașii rodieni.

Răspunde p. p. protopop Dr. Borgia mulțumind în numele preoților tractuale p. p. C. Ghișe și conducătorilor vrednici ai comunei pentru primirea atât de frumoasă ce se face din acest prilej fraților preoți din tractul Săliște. Amintește că demult s'a ocupat cu ideea ca parohia Rod să aparțină și în viitor tractului Săliște, dar vremuri grele, cu alte nevoi mai arzătoare, au amânat mereu înfăptuirea acestui lucru; vremea mult așteptată, care să ne dea putință să săvârșim această operă, a sosit și prin voința poporului și a conducătorilor săi manifestată în acest senz, lată că parohia Rod prin actul solemn de astăzi este incorporată la tractul Săliște.

Rodienii prin felul lor de trai, legăturile comerciale cu comuna Săliște, a cărei piață Lunia e tot așa de deschisă pentru dânsii ca și pentru celelalte comune vecine din Margine, distanța numai de 11 Km., portul lor curat sălăștenesc,

* În urma aglomerării de material, articolul nu s'a putut tipări mai curând. Red.

Martirii bisericii noastre

Secțiunile științifice literare ale «Asociațiunii», au încredințat în seșina lor plenară din anul acesta pe domnul *Teodor V. Păcățian*, publicist, președinte al secțiunii istorice a «Asociațiunii», cu studiarea arhivei corpului 12 de armată austro-ungară, ajunsă în posesiunea «Asociațiunii». În cursul studiilor ce le face la «Asociațiune», domnul *Păcățian* a găsit un document din anul 1783, de mare interes pentru noi și pentru istoria bisericii noastre, al cărui cuprins e pe scurt următorul:

Consiliul belic aulic dela Viena, Incunoștințându-l comanda generală militară din Sibiu, cu actul de zece pagini din 15 Ianuarie 1783, că a primit și censurat actele referitoare la procesul preotului, acum degradat, Martin Grecu, al grănițerului unit, David Grecu, frate al preotului, și al grănițerului neunit, Iuon Niță Bucur, toți din Copăcel, dați în judecată și condamnați pentru agitație și seducerea poporului să treacă la neunire (Né Union). — Consiliul belic aulic, dificultează procedura de judecată, care nu a fost corectă. Crima s'a întâmplat în 26 Maiu 1782. Preotul a fost imediat arestat, ceilalți doi însă abia în 18 Iunie. De ce? Interogatoriul earș li s'a luat abia în 17 și 18 Octomvrie, iar al preotului Grecu numai în 20 Octomvrie. Cu ce s'a motivează această întârziere? Consiliul de judecată apoi nu a fost compus în sensul regulamentului, iar martorii au fost jurați, ce e drept, dar nu în fața consiliului de judecată, ci înaintea unei comisii a parte, iar cu acasații nu au fost confrontați de loc. Sentința însă se aprobă. *Preotul Grecu rămâne degradat pentru totdeauna așa că nu mai poate ocupa postul de preot* (wird ein für allemal zu einer ferneren Poppen-Stelle für unfähig erklärt) și în afară de pedeapsa dictată de regiment li se mai dă o lună de arest, cu patru zile în săptămână pus în lanțuri și hrănit cu pâine și apă (wö: hentlich durch 4 Tage bei Wasser und Brod in Eisen). Lui Iuon Niță Bucur, condamnat să alerge de trei ori pe stradă printre 300 de oameni (cari aveau datoria să-l bată cu bastoanele pe cari le aveau în mână), li se mai dă o săptămână de arest în lanțuri. Pedeapsa lui David Grecu se aprobă, în fine, comanda militară e îndrumată să ia măsuri, ca astfel de lucruri să nu se mai întâmple în Copăcel și nici altundeva.

Etă ce a trebuit să sufere bieții oameni pentru că n'au vrut să-și părăsească

legea strămoșească. Lege, care ni-a conservat întreaga noastră ființă etnică, pe care azi niște pigmei de pe Târnavă inficiă de microbul papistăsimului o ia în zefmea. Cât iezuitism pervers.

În mijlocul credincioșilor

— Ecouri —

Vremea se scurge cu repezune. Dar în mersul ei ea nu poate răpi cu sine întipărirea adâncă ce ni-a lăsat vizitația canonică de trei săptămâni a înaltului nostru prelat, coborât în vara aceasta pe lunile Murășului și meleagurile de pe Valea Geosgiului.

S'a cutremurat poporul în sufletul său de fiorul sfânt ce l-a cuprins în aceste neuite zile. Se părea că și mormurul apelor, freacăntul codrilor, șopotul lăcărului, ecoul munților și al colinelor au încetat pe o clipă, când darul cerului se pogora peste dănele prin binecuvântarea înaltului ierarh al bisericii noastre drept măritoare.

Mărețe și înduioșătoare erau scenele biblice, când clerul și mireni călătoreau pe drumuri grele în carele trase de boi și împodobite cu flori și măiestre covoare țărănești. Înaintea o ceată de evlavioși, stegari cu prapori, după ei alți stegari călăreți, pe robi frumoși de munte, în urmă nesfârșitul șir de însoțitori, înaintând cu toții pe cele coate răpăsoase, pe dealuri, prin păduri, pe dungi de coline și văi, în arșița soarelui, pe timp umbros, sau prin ploaie mărunte, și uneori torențiale.

Căsele creștinilor, pe unde treceam, întru podoabă s'au îmbrăcat, bisericile s'au înnoit, paștile au amușit, poporul îmbrăcând ha-nă de sărbătoare părea că și sufletul și l-a curățit.

S'au tărnosit biserici, s'au sfîșit altare pentru sacrificarea Melului, s'au dăruit mirul și antimisul Domnului; s'au binecuvântat străduințele și științele bune ale păstoriților; casa lor, pământurile lor, soțiile și copiii lor, — toate întru preamărirea lui Dumnezeu.

Poporul cu fața brăzdată de lacrimi vedea și pare că nu putea crede: Peste negura păcatelor și mizeriilor lor zilnice se coborâse sfințenia darului și el primea cu inima sângerândă și cu ochii umezi, puterea de dragoste a vieții și a credinței înnoite, în locul moleșelii de mai înainte.

Etă și fiii cei pierduți de două veacuri, din somn se deșteapă și își scutură toropoeala ce l-îneacășă în minciuna vicleană. Etă-l, că văzând lumina vie și puternică, de departe au alergat la maica lor adevărată; cu smerenie s'au închinat și au cerut să intre earși la casa de unde fuseseră ispițiți să lasă.

Primii au fost, și în sunetul sfințitelor clopote «unite», la ospățul sărbătoarei împreună ne-am adunat, — căci aceștia pierduți au fost, și s'au aliat.

Etă și cei amoriți pe-o clipă de buimăceală pocăitismului, cum s'au cutremurat și în-

cremeniți cad în genunchi înaintea Stăpânului, de unde își primesc iertare și binecuvântare, și mântuie se întorc la macă.

Văduvele îndurerate își svântă lacrimile, prin mângăierea și darurile ce le primesc; orfanii părăsiți își regăsește ocrotirea; săracii și nevoeșii se înveslesc...

Astfel se mângăie și se alină dureri sufletești.

Unii preoți sânt muștrați cu blândețe, alții sânt distinși și îndemnați la și mai multă activitate; iar poporul e binecuvântat pentru hărnicia și destoinicia sa.

Înțelegeți dar fraților, și vă plecați.

V. P.

Dela sate

— Clopotele dela Cheile Cibului. —

Duminecă, în 24 August a. c. bunii credincioși foști «unți» dela această biserică au avut sărbătoare înnoită.

Din biserica arhiplină, după săvârșirea serviciului divin, la sfârșitul căruia subscrisul a ținut o predică despre mântuirea sufletului în credința Legii strămoșești, — poporul în frunte cu administratorii parohiali Zaharie Albu din Băcșă și subscrisul, a puerce până la marginea satului din jos întru întâmpinarea clopotelor nouă cumpărate de acești credincioși.

A'ci, după binecuvântarea clopotelor și după un scurt serviciu, s'a făcut plecarea în spre biserică.

Pe serpentinele, din stâncile Cheilor, se formase un pitoresc cortegiu religios: Înainte, bandierii de stegari călăreți, pe cai mărșuri de munte, — feșnicarii și praporii, apoi carul frumos ornamentat cu țesături și covoare românești, în care erau așezate clopotele împodobite cu cununi de flori. Carul era tras de șase boi plăvani, a căror albeață sclipea în arșița auriu a soarelui dogoritor.

Pe clopote stă gravat cu litere cete: «La trecerea dela unitate la ortodoxie, 1 Iunie 1924».

În urma carului, preoțimea, cântăreții și poporul din comună și comunele vecine.

În jurul clopotelor era tinerimea care în decursul drumului lung a cântat după o melodie religioasă versuri populare frumoase făcute de tînăra Gheorghita Olea din Cib.

Melodia din nevinovătele guri ale tinerimii, ticăturile ritmice ale toacelor, sunetul clopotelor dărgănate de flăcăi și mișcarea evlavioasă a nesfârșitului convoi, își salia sufletul zbucimant și te pornea spre meditații înălțătoare.

Ajunși la sfânta biserică, să săvârșește ultimul act al serviciului, unde subscrisul rostește câteva cuvinte despre însemnătatea clopotelor în biserica strămoșească. Se pun apoi clopotele în biserică așteptând să fie sfințite la timpul lor și date destinațiunii, a vestii credința în care au trăit și murit strămoșii... Pr. Vasile Păscu.

foate vorbesc că el au aparținut și până aici, dacă nu cu administrația, dar de bunăseamă cu sufletul la Săliște, un centru de cultură românească, de care el s'au legat strâns. Aminteste că de acum înainte relațiile culturale ale Săliștei cu comuna Rod vor deveni și mai strânse. Vorbirea de răspuns a p. protopop Dr. D. Borcia a fost acoperită de aplauzele sincere ale poporului prezent.

Apoi printre rândurile frunțășilor urcăm prin strada, ce duce la biserică. Biserica de zid gros, cu ferestri mari acoperite cu țigla și destul de încăpătoare, stă pe un vârf de deal în mijlocul cimitirului plin de cruci de lemn de ale enoriașilor răposăți. Ea are două intrări, de către miazăzi, pentru bărbați în naos, de către apus pe supt turnul potrivit de înalt și greoi, pentru femei în pronaos. E frumos împodobită în lăuntru, pictura însă din pricina fumului luminărilor se spăleşte, afumă și n'are urmă dispar. Lângă biserică stă școala primară falnică, ca și care puține sânt în comunele noastre rurale, fiind cu 2 etaje, își face impresia unui liceu, cu sale mari de învățământ, aci e și primăria comunală. Casele sătenilor, mai toate de zid,

puține construite din lemn, sânt așezate în rând și curate. Rodeni sânt puțină acasă, cei mai mulți fiind oieri, petrec și azi cu turmele lor de oi în Crâm, Crmeia, de unde trimit parale soțiilor lor acasă; alții sânt în America. Dintre cei de acasă sânt și meseriași o seamă. Din plugărit numai nu poate trăi nici unul, căci pământul de pe hotarul comunei e sterp, sărac și produce abea cartofi și ovăș. Unii se ocupă și cu stupăritul, însă nu rațional: ramul acest de economie de care se ocupă ei, e un ram secundar, de sprijin pentru ușurarea traiului lor, de aceea e foarte neglijat. Rosturile bune gospodărești ce le vezi în Rod, sânt o dovadă puternică despre hărnicia locuitorilor ei. — Intrăm la slujbă în biserică. La sfânta liturghie slujește preoții: Const. Chișe, Ioan Hanzu, Ioan Manta iun., Ioan Răceu, Alecsandru Vlad și subsemnatul în frunte cu p. protopop Dr. D. Borcia.

La vohod se cântă din altar de preoții celebranți «Veniți să ne închinăm», totasemenea și «Cuvine-se cu adevărat». La Priceasă predică p. Dr. Borcia în legătură cu evanghelia Duminecii aceleia; Sf. Sa desăfură în predică parabola Sămănătorului și alte parabole ale

Mântuitorului și ține prin învățăturile practice, ce le scoate, timp de peste 1/2 oră atenția ascultătorilor încordată. — A urmat masa comună și apoi la ora 4 d. z. vecernia.

Conform programului stabilit, se încep conferințele. Subsemnatul își citește lucrarea «Chemarea femeii române». Subiectul foarte potrivit referințelor locale, fiind în Rod mai numai femei, bărbați de tot puțin, deci pentru ele, care erau adunate în număr mare în biserică, eră foarte atrăgător, îmbrățișând cauza lor eră de o actualitate arzătoare; de aceea până la sfârșit am fost urmărit cu deosebit interes; o dovadă mai mult despre cele ce am afirmat în alt rând, că conferințele bine pregătite cu studiu stăruitor, care îmbrățișează probleme de actualitate netăgăduită, dezvoltate frumos și logic, avându-se în vedere de conferențieri circumstanțele locale în comunele din Margine, au cea mai mare importanță pentru educația maselor populare din această parte a țării. A urmat apoi expunerea liberă din domeniul economiei rurale. Despre stupărit a p. A. Vlad. Sf. Sa ține celor cățiva plugari stupari, o lecție despre păstrarea stupilor în timpul iernii. După ce recomandă în

INFORMAȚIUNI

M. S. Regele va lua parte la deschiderea congresului de medicină veterinară și a expoziției zootehnice ce se deschide la Cluj în ziua de 12 Septembrie 1924.

M. S. Regina a dăruit zece mii de lei pentru clădirea școlii primare din Sovata. Domnița Ileana, al cărei nume îl poartă școala, a dăruit suma de trei mii de lei.

Distincție. Patriarhul din Ierusalim a conferit dsoarel Elena Văcărescu ordinul Sfântului Mormânt, gradul de mare ofițer.

Hotărâre potrivită. Căpitanul de poliție, dl I. Horvat din Oradea mare, — cum se comunică în ziarle de acolo, a adus la cunoștință birjarilor orașani, că cele va mai rosti înjurături de cele sfinte sau de altă natură, va fi lipsit de dreptul de a-și exercita meseria de birjar în acelaș oraș. — Avem de altfel și lege în această privință, care ar trebui aplicată în toate cazurile, pentru a mai răd dese înjurături nu numai la birjari, ci și la alții.

Burse. Pentru anul școlar 1924/25 sânt a se conferi, din fondul protopopiatului *Sebeș* patru burse de câte 500 lei pentru studenții dela școlile secundare, născuți în comuna acestui protopopiat. Cerele, provăzute cu extras de botez, atestat școlar și certificat despre starea averii părinților, sânt a se înainta oficiului protopopesc al Sebeșului până la 10 Octombrie 1924. *Oficiul protopopesc al Sebeșului.*

Caz de moarte. Săptămâna trecută a încetat din viață la București, *N. Mișu*, ministrul Palatului. Defuncția a mai fost ministrul la Sofia, Belgrad, Viena, Constantinopol și Londra. Era un om de o deosebită cultură și pierderea lui lasă păreri de rău în toată țara.

Cum a funcționat poșta română. În 1922 s'au expedit în interiorul țării: 200 milioane scrisori, 29 milioane cărți poștale, 73 milioane ziare și reviste și 800 mil probe de mărfuri, reprezentând un plus de 30 la sută față de 1921. Corespondența s'a ridicat la: 13 milioane scrisori, 4 milioane cărți poștale, 5 milioane ziare etc. S'au expedit mandate poștale în valoare de aproape 1 miliard și jumătate lei. Telegramme trimise se cifrează la 5 milioane și jumătate, din care un milion telegrame pentru străinătate. Au fost 58 milioane convorbiri telefonice față de 30 milioane în 1921.

Un oraș din America trebuia să fie fărâmat pentru ca pe acel loc să se facă niște ziduri de apărare împotriva unei ape mari curgătoare. Locuitorii nu au vrut să-și părăsească casele lor și au hotărât să mute orașul la o depărtare de 5 kilometri. Lucrul acesta l-au făcut cu ajutorul unor mașini mari, cari trăgeau casele ce fuseseră așezate pe roți. În timpul cât ținea mutarea fiecărei case, acei cari o locuiau, ședeau înăuntrul fără să se teamă de ceva. Mutarea orașului a ținut doi ani.

deosebi pentru rodeni cultivarea acestui ram al economiei ușor și foarte rentabil, vorbește despre coșnițe. Prin întrebuintarea coșnițelor coșerci în forma cicului, rodenii nu vor ajunge niciodată să-și sporească stăpî și prin aceasta cantitatea de miere, fiindcă ei îl ucid todeauna când le ia mierea. Stăpî nu trebuie omorâți, ci sporii, și aceasta se face numai întrebuintând coșnițe în forma de pătrat pregătita din scândură de brad. Sf. Sa și prezintă în fața auditorului un model de coșniță, care o întrebuintează arătând avantajele ei din toate punctele de vedere. Prelegerea interesantă e ascultată cu toată atențiunea.

După ieșirea din biserică a poporului, preoții împreună cu șeful tractului au rămas la o consfătuire intimă. Păr. protopop prezintă spre desbatere unele chestiuni de ordin administrativ.

La orele 7 seara am părăsit comuna, ducând fiecare o amintire vie și plăcută despre cele văzute în Rod și praznicul înălțător al încorporării acestei parohii la tractul Sălție.

Pr. Ion Avram.

Moartea unei arhiducese. În localitatea Amsteden din Austria de sus, a încetat din viață, în etate de 56 de ani, arhiducesa Maria Valeria, fiica fostului împărat Francisc Iosif.

Se caută 3 profesori cu diplomă la școala medie de stat din *Ilia* (Jud. Hunedoara) pentru catedrele: *Matematică, fizică, chimie, Istorie, geografie, științe naturale, și Limba franceză și germană.* Profesorilor li se asigură, pe lângă salariul legal, un onor de câte 6000 Lei anual.

Comitetul școlar.

Congresul proprietarilor. Secția Sibiu a Uniunii generale a sindicatelor proprietarilor urbani a organizat în acest oraș pentru ziua de Sămbătă și Duminică un congres al proprietarilor din toată țara. La congres au participat și președintele Uniunii, dl E. Lshovary din București și alți membrii bucureșteni. Congresul a ascultat și aprobat expunerile raporturilor în următoarele chestiuni: vadul comercial, rechizițiile de casă și regimul închirierilor. S'au expediat telegrame de omagiu M. Sale Regelui și guvernului. Memorii se vor înainta miniștrilor de interne, de război, muncă și justiție.

Eroul Un ziar unguresc din Bratislava află din Budapesta următoarea noștimă: Un sportman ungur, Dr. Hallasi, a câștigat un premiu la tragera la țintă dela olimpiada din Paris. Înapoia la Budapesta, eroul Hallasi a fost serbătorit cu un banchet, la care au participat «maghiarii cari se deșteaptă împreună cu regentul Horthy. S'a făcut mare tâmbălau cu discursuri «patriotice» îndestulite și cu laude extraordinare la adresa neașului maghiar Hallasi, care și-a exprimat mulțumirile rugând pe cei de față să trimită tatălui său o telegramă de încununare și felicitare pentru distincția fiului său. Toată asistența a primit cu mare bucurie propunerea sărbătoritului, isbucnind în strigăte însuflețite: «Da, da, să se trimită telegrama de felicitare părintelui celui mai mare fiu al neamului unguresc». S'a compus textul telegramei, după care Hallasi a dictat înștiș, adresa telegrafică a tatălui său: «*Rabinul din Kivvorda*». Gălăgia, însuflețirea și patriotismul «celui dintâi popor de pe lume» s'au transformat deodată în *liniște de mormânt*...

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrală. Duminica trecută a predicat dl Dr. A. Crăciunescu, prof. seminarial.

Pentru foștii internați de Unguri. Toți foștii internați, deportați sau arestați de guvernul maghiar sânt invitați la o consfătuire intimă în chestiunea despăgubirilor, la Sibiu în sala cea mică dela hotelul «Bulevard», ce va avea loc în ziua de Vineri, 19 Septembrie 1924, la ora 11 înainte de prânz.

Înștițare. Toți cei ce au fost împărșiți cu Louri de case în Sibiu, prin aceasta sânt invitați ca — în interesul accelerării împroprietăririi — să achite necondiționat taxa de 40 lei stabilită în adunarea din 3 Septembrie, prezentându-se spre acest scop la banca «Albina», camera Nr. 1, începând cu ziua de 15 l. c. între ora 5—6 d. a.

Comitetul de acțiune.

Teatrul german. Direcțiunea teatrului german va inaugura stagiunea de eamnă Duminică în 14 l. c., cu piesa lui Schiller, *Hoffi*. Repertoriul pentru întâia lună, 14 Sept.—14 Oct., este format din drame și comedii clasice, vechi și moderne, fără opere și fără alte piese ușoare sau de senzație. În acest mod, direcția voeste ca teatrul Sibiului să fie nu numai loc de distracție, ci mai ales factor de educație a publicului. Sălile goale sau pline, ale stagiunii încep, vor fi răspunsul publicului la aceasta. Îndrăzneală a direcției teatrale, — căreia noi îi dorim de altfel tot succesul posibil. Reprezentațiile încep punctual la ora 8 seara.

ȘCOLARE

Aviz școlar. Din partea direcțiunii școlii primare urb. de stat Nr. 1 din Sibiu strada Avram Iancu 13 se aduce la cunoștință publică, ca înscrierile la acea școală se vor face zilnic dela ora 8—12 a. m., 3—5 p. m. din 15—17 Septembrie a. c. pentru elevii cari au cercetat și în anul trecut școlar această școală, și din 18—20 Septembrie a. c. pentru toți ceilalți, întru cât este loc. La înscriere fiecare elev să fie însoțit de părintele sau tutorul. Cei noi înscriși la înscriere au a aduce cu sine următoarele docu-

mente: Certificatul școlar de pe clasa din urmă, extrasul de botez sau de naștere și buletinul de vaccinare sau revaccinare. Fără aceste documente înscrierea elevului nu se poate face. Învățământul fiind obligator și gratuit, fiecare elev este scutit de ori ce taxă. Prelegerile se vor începe regulat în 22 Septembrie a. c.

Direcțiunea.

Aviz înscrierile la școala de ucenici și ucenice a statului din Sibiu se vor face pentru anul școlar 1924/25 din 15—20 Septembrie a. c. zilnic dela 5—8 ore seara, în cancelaria Direcțiunii școlii de ucenici, str. Avram Iancu Nr. 13.

La înscriere elevii și elevele vor aduce cu sine certificatul clasei ultime, certificatul de naștere, contractul încheiat cu măestrul, buletinul de vaccinare și 100 Lei taxă de înscriere și didactică din care sumă elevii și elevele ucenici se vor providea cu cărțile și rechizițiile necesare. De taxa aceasta sânt scutiți numai orfanii de război.

Patronii cari vor întârzia termenul de 25 Septembrie pentru înscrierea elevilor și elevelelor se vor taxa cu o amendă de 30 Lei, ear după 30 Septembrie și până în 15 Octombrie cu 50 Lei, de care pedepă nu vor fi scutiți nici patronii orfanilor de război.

Cei cari nu se vor înscrie nici până la acest termen, vor fi arătați forurilor competente. Prelegerile se vor începe în 22 Septembrie 1924.

Direcțiunea.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Liturgia pentru cor mixt, pe extenziune de 11 coale 8° mare, legată frumos. Prețul 60 lei trimisă recomandată la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan gură de aur imnoasele și troparele celor 4 praznice mari, fericiții, când servește arhierul, trel Heruvime, concerte (pricesne) etc. — Se poate comanda prin trimiterea înaintea a prețului ori contra ramburs la *Timotel Popovici*, profesor str. Regina Maria 7.

De acelaș autor: *Liturgia pentru 3 voci egale*. Ed. III. Legată 20 Lei.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se găsește de vânzare

Calendarul îndreptat

pentru lunile Octombrie, Noemvrie și Decembrie 1924.

Prețul unui exemplar: **2 (doi) Lei** (+ 50 b. porto)

Nr. 81/1924 prot.

(12) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Chirpăr, protopresbiteratul Agnietei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela data când va apărea prima oară în *Telegraful Român*.

Emolumentele sânt cele fasionate în coala B. cu retribuțiunea dela stat.

1. Casă, curte cu supraedificațiile economice și grădina parohială.
2. Sesiune preoțească de 32 jugăre.
3. Ziua de clacă pe care o face tinerimea.
4. O ferdălu cucuruz de fiecare familie, ear dela neorustici câte o merță.

Concurenții vor înainta subsemnatului în termenul susindicat petițiile provăzute cu documentele de concurs și se vor prezenta cu înscuviințarea subscrisului în biserică din parohie spre a cânta, eventual a și celebra și cuvânta. Agnita, 16 August 1924.

În înțelegere cu comitetul parohial concertent.

Ioachim Muntean,
protopop.

Nr. 890—1924.

(91) 1—2

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că târgul de vite cornute, cai, oi și porci în comuna *Poplaca* se va ține în zilele de 29 și 30 Septembrie n. 1924.

Poplaca, la 6 Septembrie 1924.

Primăria comunală.

Nr. 305/1924

(79) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan permanent pe lângă oficiul parohial și protopopesc din Mediaș, parohie de cl. I, se publică un nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Salariul, gradațiile și adausul de scumpe și familiar, statorite de ministrul cultelor conform calificațiunii și anilor de serviciu.

2. Jumătate din venitele sesiunii parohiale.

3. Jumătate din venitele stolare și administrative dela serviciile îndeplinite de capelan în parohie și în tract.

4. Remunerație pentru catchizația: dela școalele primare și medii ev. lut, școala de meșieri și școala primară de stat, în cadrele instructiunii ministeriale.

5. Remunerație potrivită dela protopop pentru serviciile ce le va presta în cancelaria protopresbiterală.

6. 3 stânjini de lemne din pădurea comună.

Doritorii de a ocupa acest post, au să-și înainteze cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal. Trebuie să documenteze că sânt calificați pentru parohii de cl. I.

Mediaș, la 25 Iulie 1924.

Oficiul protopresbiter al ort. rom. al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea,
protopop.

Nr. 460/1924

(88) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Blăjeni-Plaiu, tractul Zarand, se publică concurs cu termen 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Retribuțiunile împreună cu acest post, sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele necesare, să se înainteze oficiului protopresbiter al în termenul susindicat.

Concurenții, cu observarea dispozițiilor din regulamente, se vor prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare la biserică, pentru a cânta, eventual a celebra și cuvânta.

Brad, 18 August 1924.

Oficiul protopresbiter al în înțelegere cu comitetul parohial.

Pompliu Piso
protopresbiter.

Nr. 848/1924

(78) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnava, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român»:

1. Coroisănmărtin, venitele statorite în coala B., casă parohială și 15 jugare pământ.

2. Cuglenic, concurs repetit, venitele din coala B. intravilan pentru zidirea casei parohiale, 32 jugare pământ, ferdela de cucuruz și zi de lucru dela fiecare familie.

3. Chiesler, concurs repetit, venitele statorite în coala B. intravilan pentru zidirea casei parohiale, — sesiune parohială 18 jugare plus 10 jugare ce se va mai căpăta dela stat la impropietărire, 2 zile lucru (clacă).

4. Crăciunel, concurs repetit, venitele fasonate în coala B. casă sură, grăjd, grădină, 21 pământ arător și fânaj plus ce se va mai căpăta prin reforma agrară, câte o ferdela cucuruz și o zi de lucru (clacă) dela fiecare familie.

5. Abuș, venitele fasonate în coala B. — loc de casă parohială, 8 $\frac{1}{2}$ jugare pământ, o ferdela cucuruz și o zi de lucru dela fiecare familie.

6. Bernade, venitele din coala B. și loc de casă parohială, 19 jugare pământ, o ferdela cucuruz și o zi de lucru dela fiecare familie.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc în Cetatea de baltă în termenul deschis, — conform legilor în vigoare.

Cetatea de baltă, 6 August 1924.

Oficiul protopopesc ort. rom. al tact. Târnava.

Nicolae Todoran,
protopresbiter

Nr. 201,924

(76) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Na-deșul sășes, protopresbiteratul Târnava-mare, se scrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt: 20 jug. cad. pământ, primit prin reforma agrară, casă parohială corăspunzătoare și dotațiunea dela stat.

Reflecții la acest post să-și înainteze cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare, subsemnatului oficiu protopopesc în lbașfalău, și să se prezinte în vreo Duminică sau sârbătoare în comună, spre a face cunoștință cu poporul.

Ibașfalău, la 15 Iulie 1924.

Oficiul protopopesc ortodox român.

Romul Albu
adm. prot.

Nr. 382/1924

(93) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I. Săliște III, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoției dela stat.

Concurenții să-și înainteze cererile în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc, având a se prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Săliște, la 26 Iulie 1924.

Oficiul protopopesc al Săliștei.

Dr. Dumitru Borela,
protopop.

În «Biblioteca Bunului Păstor» au apărut:

Nr. 1. «*Taina pocăinții*». Studiu pastoral de I. Hanzu. Preț 1 leu.

Nr. 2. «*Clerul și cheștiunea alcoolismului*». Traducere de V. Oana. Preț 4 lei.

Nr. 3. «*La centenarul seminarului Andreian*». Disertație de Dr. A. Crăciunescu. Preț 1 leu.

4. «*Chemarea preoților noastre*». Considerații de actualitate, de mai mulți. Preț 5 lei.

Nr. 5. «*Șase predici pentru Duminicile postului mare*» și «*Un cuvânt pentru ziua Invierii Domnului*», de mai mulți. Preț 2 lei.

Nr. 6. «*Îndrăznești, eu am biruit lumea*». Predici pentru timp de război, prelucrate după I. Kessler, de Dr. N. Băian și I. Moșoiu. Preț 2 lei.

Nr. 7—8 «*26 Predici la credința creștină sau Tălcuirea Crezului*». Traducere de episcopul Nicodem al Hușilor. Preț 10 lei.

Nr. 9. «*Petru Maior și Unirea*» de părințele Terenție. Preț 2 lei.

Nr. 10. «*Schisma românească*» sau «*Unirea cu Roma*». Preț 12 250.

Nr. 11. «*Studiul pastoral în biserică românească*», de arh. Iuliu Scriban. (Extras din Revista Teologică).

Nr. 12. «*Ortodoxia și creștinismul apusean*». Prelucrare din rusește de P. S. Sa Nicodem, episcop al eparhiei Hușilor. Preț 1 lei 8.

Numerii 1, 2, 3, 4, 7—8, 10, 11 și 12 se pot comanda la administrația «Revistei Teologice», Sibiu, str. Mitropoliei 32, trimițându se pe lângă prețul arătat mai sus și porto postal.

Atelierul tehnic de dantură

E. DIEKER

s'a redeschis din 1 Septembrie c.

(89)

2—2

Prima pletrărie românească în Sibiu :

IOAN CHIDU

Strada Podului Nr. 7/a

Recomandă Onor. public depozitul său bogat de

Cruci și monumente funebre

cum și alte lucrări de tot soiul aparținătoare acestei (55) branșe, cu prețurile cele mai moderate 5—

Execuți Monumente pentru Cimitirile Eroilor

Prăvălie românească

de manufactură

VASILIE HOZA

Sibiu, Piața Huet Nr. 6

Mare sortiment de mărfuri din Cehoslovacia, ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Șifone, Basmale etc., precum și odăjdii bisericesti: Vestimente și Propori, din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de propori cu prețuri convenabile. — Serviciu ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

Cu toată stima: **Vasile Hoza**

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului

Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112

pagini, cu ilustrații. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhiepiscopală în Sibiu

Preț: 25 Lei

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare:

La Coșca mică: 2.10, 9.30, 15.20, 18.45.
La Oena-Băi: 6.20, 10.30, 13.55, 16.30, 19.48.
La Peatra-Olt—București: 3.30, 13.50, 18.40.
La Făgăraș—Brașov: 5.5, 17.5.
La Alba-Iulia: 4.50, 19.
La Turnu-Roșu: 7.33, 12.24.
La Săliște: 8.30.
La Agnita: 4.32, 17.35.
La Cîsnădie: 6.55, 12.15, 18.20.

II. Sosire:

Dela Coșca-mică: 2.9, 10.16, 14.40, 21.20.
Dela Oena-Băi: 7.25, 12.10, 15.2, 17.35, 20.51.
Dela Peatra-Olt—București: 1, 11, 16.20.
Dela Făgăraș—Brașov: 8.14, 14.12.
Dela Alba-Iulia: 8, 16.55.
Dela Turnu-Roșu: 9.34, 14.41.
Dela Săliște: 20.28.
Dela Agnita: 1.59, 17.36.
Dela Cîsnădie: 8.26, 13.34, 20.

Editura și tiparul Tipografiei arhiepiscopale